

HASŁO ŁÓDZKIE

REDAKCJA I ADMINISTRACJA, Łódź, Piotrkowska Nr. 15
Telefony: Redakcja 1-81-06, Administracja 1-63-66

CENA 20 GROSZY

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godz. 6—7 wieczorem
Sekretariat czynny od godz. 12—1 w pol. i od 6—7 wiecz.

UROCZYSTE OTWARCIE „KOMTURA”

Przedstawiciele rządu, zagranicy i prasy wzięli udział w inauguracji Międzynarodowej Wystawy Komunikacji i Turystyki w Poznaniu

POZNAŃ 6, 7. W niedzielę przed południem odbyło się uroczyste otwarcie Międzynarodowej Wystawy Komunikacji i Turystyki w Poznaniu. Uroczysty akt, który zaszczylił swoją obecnością w charakterze przedstawiciela Pana Prezydenta Rzeczypospolitej p. minister Komunikacji Kühn oraz szereg duchownych i świeckich uczestników, jako też liczni przedstawiciele państw zagranicznych, odbył się w sali teatralnej Dworu Huggera na terenach wystawy. Estradę sali przybrano wielkim orłem białym na tle zieleni i kwiatów. Obok rozpięto sztandary o barwach państw, biorących udział w wystawie. Na specjalnym fotelu zajęli miejsce p. minister Kühn, powitany przy wejściu dźwiękami hymnu narodowego. Po prawej stronie usiał J. E. ks. prymas kardynał Hlond, po lewej prezydent Międzynarodowego Kongresu Komunikacji Podmiejskiej Lancker, dalej pp. ministrowie Matakiewicz i Boerner, wiceministrowie Wysocki, Starzyński i Czapski, marszałek Senatu Szymański, szef Kancelarii Cywilnej P. Prezydenta, Rada Główna i Zarząd Wystawy z komisarzem rządowym ministrem Madeyskim i prezesem Rady Głównej Ratajskim na czele, dalej ks. biskup Dymek, inspektor armii gen. Norwid-Neugebauer, inspektor armii gen. Skierski, dalej przedstawiciele państw zagranicznych: francuski minister turystyki p. Perin i komisarz wystawy rządowej p. Pitois, szef misji wojskowej w Polsce gen. Denain, delegat rządu węgierskiego Balassy, delegacja czeska z radcą ministerjalnym Hanačkem na czele, komisarz rządu belgijskiego bar. de Marmol, delegacja włoska z wiceministrem Komunikacji Pennavaria, z Bułgarii generalny dyrektor Kolei i Portów p. Boszkow oraz poseł Bułgarii w Warszawie p. Robew, z Jugosławii delegat p. de Guilli, komisarz rządu rumuńskiego p. Marko, komisarz rządu szwedzkiego p. Larson, z Grecji delegat rządu Lazarides i poseł grecki Lagoudatis, jako przedstawiciel rządu holenderskiego minister pełnomocny w Warszawie p. Engelbrecht, delegat rządu szwajcarskiego p. Rufenacht i t. d.; przedstawiciele władz państwowych, cywilnych i wojskowych z p. wojewodą poznańskim Raczynskim i dowódcą Okregu Korpusu gen. Dzierżanowskim na czele, wreszcie przedstawiciele władz samorządowych, sfer gospodarczych, przemysłowych i handlowych, dyrektorowie banków i bardzo liczna publiczność. Hall zarezerwowano dla pań. Pierwszy zabrał głos prezes Rady Głównej Wystawy, prezydent Ratajski.

Przemówienie prez. Ratajskiego

W podwójnej roli gospodarza, jako prezydent m. Poznania i jako prezes Rady Międzynarodowej Wystawy Komunikacji i Turystyki, mam zaszczyt zagać uroczystość otwarcia pierwszej w Polsce tego pokroju wystawy.

Naczelnym moim obowiązkiem jest zwrócić się z serdecznym podziękowaniem do Wysokich Protektorów Wystawy: Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polski, Ignacego Mościckiego i Pana Marszałka Józefa Piłsudskiego za łaskawe poparcie naszego przedsięwzięcia. Szczególną wdzięczność odczuwamy dla Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, że raczył powierzyć zastępstwo swoje na dzisiejszej uroczystości Panu Ministrowi Komunikacji Alfonsowi Kühnowi, którego witam ze czcią najgłębszą, prosząc, aby był orędownikiem uczuć wierności względem Czcigodnej Głowy Państwa.

Witam serdecznie członków Rządu Polskiego w osobach PP. Ministrów: Robot Publicznych — Matakiewicza oraz Poczty i Telegrafów — Boenera. PP. Wiceministrów: Spraw Zagranicznych — Wysockiego, Spraw Wojskowych gen. Fa brycego, oraz Skarbu — Starzyńskiego. Witam czcigodnych przedstawicieli duchowieństwa katolickiego z Jego Eminencją ks. kardynałem prymasem Hlondem na czele, witam wszystkich tu obecnych przedstawicieli Sejmu i Senatu, władz państwowych, samorządowych, prasy i organizacji gospodarczych i społecznych, wyrażając im wdzięczność, że byli łaskawi przyczynić się do uświetnienia dzisiejszego święta.

Z serdeczną dumą witam miłych gości, przybyłych do nas z zagranicy, a więc dostojników przedstawicieli rządów państw zaprzyjaźnionych, oraz uczestników XXII. Międzynarodowego Kongresu Komunikacyjnego, obradujących z wielkim dla Polski zaszczytem i pożytkiem od kilku dni w stolicy państwa, a kończących swój zjazd w Poznaniu, nadając splendoru dzisiejszej uroczystości. Bądźcie nam, Panie i Panowie, pozdrowieni. Niechaj zwiedzenie Wystawy i miasta pozostaw w Was wspomnienie trwałe i mile.

W imieniu Prezydenta Rzplitej

Następnie wygłosił przemówienie min. kom. inż. Kühn.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej poruczył mi Swe zastępstwo w dokonaniu uroczystego aktu otwarcia pierwszej międzynarodowej wystawy w Polsce. Wystawy Komunikacji i Turystyki w Poznaniu.

Spełniając to zaszczytne zlecenie, pragnę zaznaczyć, że Rząd Rzeczypospolitej i społeczeństwo polskie w całej pełni doceniają doniosłe znaczenie tej wystawy.

Jest ona urzeczywistnieniem wytrwałego wysiłku i umiejętnej współdziałania około 30 społeczeństw, które w większej lub mniejszej mierze stosownie do warunków wzięły w niej udział, jest przeglądem rozwoju techniki komunikacyjnej we wszystkich gałęziach, jest wreszcie symbolem umysłowej i cywilizacyjnej łączności ludzkości poprzez granice państw, lądy i morze.

Z tego też punktu widzenia należy z uznaniem powitać dokonane dzieło, życząc jemu i jego twórcom jaknajlepszych wyników, któreby się stały bodźcem do pogłębienia i utrwalenia zawartej w tem dziele myśli.

W imieniu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej otwieram niniejszem Międzynarodową Wystawę Komunikacji i Turystyki.

Raut

W chwili ogłoszenia otwarcia wystawy orkiestra odegrała hymn narodowy, poczem obecni udali się przed gmach Dworu Huggera, gdzie p. minister Kühn dokonał przecięcia symbolicznej wstęgi.

Następnie p. minister Kühn z otoczeniem udał się na zwiedzanie wystawy, oprowadzany przez Dyrekcję i członków zarządu. Równocześnie nad terenem wystawy pojawiły się samoloty wojskowe, które wykonały szereg nadzwyczaj efektownych ewolucji.

O godz. 15,30 rozpoczęło się w salach restauracyjnych Dworu Huggera śniadanie wydane przez zarząd wystawy na cześć przedstawicieli rządu polskiego i rządów państw zagranicznych. W śniadaniu tem wzięli udział około 1,000 osób. W czasie deseru prezes Rady Głównej prezydent miasta Ratajski wznosił toast na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i Jej Prezydenta.

Wieczorem odbył się w salach Zamku raut, wydany przez p. ministra Kühna i p. Kühnową na cześć uczestników zjazdu. Przez wspaniałe sale Zamku przesunęło się w ciągu kilku godzin kilkaset osób.

(PAT)

Porwanie posłów z parlamentu Smiały atak „lapowców” na siedzibę sejmu w Helsingforsie

HELSINGFORS, 6.7. (Tel. wł.) Dziś przybyli do stolicy na samochodach pierwsze oddziały lapowców, t. j. członków organizacji antykomunistycznej. Witani gorąco przez tłumy publiczności lapowcy udali się przed gmach parlamentu, gdzie właśnie odbywały się posiedzenia komisji. Gmach parlamentu otoczony był kordonem policyjnym. Kilku uzbrojonych lapowców udało się mimo to dostać do gmachu parlamentu. Wtargnęli oni do jednej z sal, gdzie odbywało się posiedzenie komisji z udziałem 2 posłów komunistycznych. Mimo protestu innych posłów napastnicy porwali i wprowadzili obu komunistów. Obu

posłów komunistycznych wsadzono w błyskawicznym tempie do samochodu i wywieziono w nieznanym kierunku.

Policja zdołała jedynie stwierdzić, że samochód, którym wprowadzono posłów, należał do dziennika, który jest organem lapowców.

Równocześnie inne grupy lapowców rozpoczęły na mieście poszukiwania za dalszymi posłami i przywódcami komunistycznymi.

Minister spraw wewnętrznych Kuokkaka wydał rozkaz aresztowania wszystkich posłów komunistycznych, aby ich w ten sposób uchronić przed atakami lapowców. Połowe posłów komunistycz-

nych udało się policji aresztować, reszta zbiegła i ukryła się w nieznanych kryjówkach. W tej chwili policja i lapowcy, każdy na swoją rękę, poszukują ukrywających się komunistów.

Nowy premier Svinhufvund w programem oświadczeniu podkreślił, że głównym zadaniem rządu jest przywrócenie spokoju w państwie i ochrona jego niezawisłości, pod którą podkopują się elementy wyrotowe.

Nowy rząd ma nadzieję, że w walce z żywiołami zagrażającymi bytowi państwa, staną po jego stronie wszyscy patrioci fińscy.

Dr. D-ski

Z ŻYCIA WYCHODŹTWA

Stany Zjednoczone A. P.

SMUTNE WYZNANIE.

Jeden z dzienników polskich, wychodzących w Chicago, następującymi słowami określa obecny stosunek Polonii amerykańskiej do Macierzy:

Zaledwie kilkanaście lat minęło, a także olbrzymie zmiany zaszły pomiędzy wychodźstwem polskim w Ameryce, a Polską! Dawniej, gdy nie było jeszcze państwa polskiego, wychodźstwo uważało się za integralną część społeczeństwa polskiego w Europie. Z narodem polskim, aczkolwiek rozdarty on był na trzy polityczne części,

łączyły je stosunki jaknajbliższe

Jak one były rozległe i jak głęboko wniknęły w sprawy bytu całego narodu, wykazywały najlepiej finansowe zestawienia banków, poczty i różnych instytucji finansowych. Z wykazów tych dowiadaliśmy się, że do ówczesnej, nie będącej jeszcze państwem Polski, przybywało corocznie z Ameryki od 40 do 60 milionów dolarów, a były nawet lata, że suma rocznych przesyłek pieniężnych do Polski sięgała stu milionów. Ożywiona wówczas była korespondencja wzajemna, ożywiony był ruch emigracyjny. Wychodźstwo ciągle jeszcze żyło Polską, a nie tylko jej wspomnieniami. Przybywające co roku coraz to nowe fale emigracyjne z Polski, zacieśniały stale te węzły, odświeżały krew i ducha wychodźstwa, przynosiły mu nieustannie nowy powiew pól i lasów z ziemi, z których wychodźstwo wyszło. Rosły wówczas jak na drożdżach organizacje polskie, jak grzyby po deszczu powstawały coraz to nowe pisma polskie w Ameryce. A dziś?

Dziś, gdy już od lat jedenastu istnieje wolne i niepodległe a coraz większy świat w świecie zdobywające sobie państwo polskie,

jestemy od niego bardziej odcięci, aniżeli bylibyśmy od murem paszportów odgradzonej Rosji carskiej. **Dokonała tego amerykańska ustawa imigracyjna i dokonała ostateczna decyzja pozostania na stałe po tej, lub po tamtej stronie oceanu.** Przeszliśmy żyć uludą, że tylko przelotnymi tu jesteśmy ptakami. Pogodziliśmy się z zimną rzeczywistością, że aby żyć, trzeba stać się członkiem narodu amerykańskiego, trzeba myśleć jego kategorjami i jego sposobem nad przyszłością pracować. Kto się inaczej na tę ostateczność zapatrywał, osiadał w Polsce. **Olbrzymia większość pozostała.**

Nie mając dawnego a tak żywego kontaktu z krajem jak emigracja i reemigracja i tychże ruchów prąd nieustanny w postaci korespondencji wymiennej na wielką skalę, wychodźstwo zaczęło myśleć tylko o sobie. Z biegiem lat, w miarę wymierania najbliższych tak tu jak i tam, zamknięcia portów dla większej imigracji i normowania się stosunków tak po tej jak i po tamtej stronie oceanu, maleje i kurczy się nawet ten wały łącznik, jaki wiązał wychodźstwo z krajem — korespondencja. Wielu, bardzo wielu nie ma już do kogo pisać. Inni wszedłszy w życie amerykańskie, przestali się interesować nawet tem, co się z istniejącymi jeszcze gdzieś tam w Polsce dalszymi krewnymi dzieje. **Stąd i dawna rzeka złota, płynąca do Polski w charakterze pomocy swoim czy upomina-**

ków świątecznych zmalała do minimum.

Oto przykład. Pocztmistrz nowojorski Charles Lubin zrobił zestawienie, kto i gdzie śle z Ameryki pieniądze do Europy z okazji świąt Bożego Narodzenia. Zestawienie to wykazało, że **ważniejsze sumy poszły tylko do Wielkiej Brytanji, Irlandji i do Niemiec.** Najwięcej do Irlandji, dokąd wysłano z Ameryki przeszło dol. 3,000,000, następnie do Niemiec dol. 2,300,000 i do Wielkiej Brytanji dol. 2,000,000. A do Polski? Tak, i do Polski poszły pewne upominki, ale jakżeś ich mało! Wszystkiego było 11 tysięcy przekazów pieniężnych na drobne przeważnie kwoty. Większe sumy poszły do Polski tylko Żydzi amerykańscy. Przekazy te nie złożyły sumy ogólnej, dochodzącej do dol. 250,000. Innymi słowy, na cztero-miljonową Polonię amerykańską

zaledwie jedenaście tysięcy,

w tem połowa Żydów, poczuła się do obowiązku przypomnieć się swoim w Polsce, serdeczniejszą niż z nimi nawiązać. Jakżeś to smutne, a jak wiele mówiące, gdyż świadczy ono najlepiej, że Polska staje się dla nas coraz bardziej obcą i coraz bardziej daleką!..

PO STRAJKU W ALZACJI.

Strajk w kopalniach potasu w Alzacji wywołany z wielkim rozmachem przez komunistów — zakończył się zupełnym niepowodzeniem. Główną winę ponoszą organizatorzy, którzy urządzili strajk, nie licząc się wcale z widokami powodzenia i obecnymi warunkami.

Strajk nie mógł doprowadzić do żadnych korzystnych dla robotników wyników i był wodą na młyn pracodawców, którzy nie wiedzieli co mają robić z nagromadzoną zapasami potasu. 8-miodniowa przerwa w pracy częściowo te zapasy zmniejszyła, a właściciele kopalń śmieją się obecnie w kułak, że — strajk pozwolił im na zmniejszenie ich kłopotów bez żadnych wydatków.

Robotnicy

nie zyskali na strajku absolutnie nic.

Stracili jednak dużo. Najpierw całotygodniowy zarobek, co stanowi wielki niedobór w budżecie licznych rodzin, zważywszy na stosunkowo niskie płace w tamtejszym okręgu. Poza tem wielu z robotników naraziło się na prześladowania ze strony administracji kopalń i obecnie małe wykroczenie spowodować może zwolnienie z pracy.

Komuniści dali jeszcze jeden dowód, że **niczego nie potrafią wywalczyć dla dobra klasy robotniczej** i przyczyniają się jedynie do pogorszenia stosunków. Po każdym, nieudanym strajku, starają się zwać winę na innych, lecz każdy trzeźwo rozumujący robotnik wie, co ma myśleć o tych prowodyrach, prowadzących swą wywrotową robotę za pieniądze Moskwy.

Nieudały strajk w Alzacji

był wielkim ciosem dla licznych Polaków

pracujących w tamtejszych kopalniach, lecz zarazem był także przestroją na przyszłość **aby nie słuchać agitatorów komunistycznych**, obiecujących olbrzymie korzyści za pomaganie w ich niszczycielskiej pracy, i nie dawać się wciągać w strajki, niemające widoków powodzenia. Strajk w Alzacji zniechęci może i komunistów na dłuższy czas do urządzania podobnych doświadczeń.

ZAWODY SPORTOWE.

W dniach 13 i 14-go lipca b. r. odbędzie się w Sallaumines wielka impreza sportowa **zjednoczonych związków sportowych polskich z całej Francji.** Jest to pierwszy tego rodzaju wysiłek sportu na wychodźstwie, a dojrzał tylko dzięki zjednoczeniu wszystkich zrzeszeń sportowych w jedną Unję. Zważywszy, jak ważną misję propagandową względem naszego kraju spełnia sport polski zagranicą, obowiązkiem więc jest całej Polonii na wychodźstwie gorąco poprzeć ten tak naprawdę wielki wysiłek.

Centralny Komitet Polaków we Francji — apeluje do całego wychodźstwa, by w dniach tych brać gremjalny udział. Komitety i towarzystwa już teraz powinny zająć się organizowaniem wycieczek. Komitety zaś w okręgach Sallaumines, Lens i Ostricourt nie powinny w tych dniach urządzić żadnych rocznic ani obchodów.

Hasłem ogólnym powinno być:

„Wszyscy w dniach 13-tym i 14-tym lipca do Sallaumines!“

POLACY W MILWAUKEE.

W Milwaukee, Wis., liczą Polonię na sto tysięcy głów, może i wyżej. Polonia to stara, zamożna, na ogół oświecona i znośnie zorganizowana. Nawet jest tam lokalna Centrala Komitetu im. Pułaskiego. Czy nie wyborne pole społecznych działań?

Z miejscowego dziennika dowiadujemy się, że z nadejściem wakacyj letnich **powstaje tam myśl zorganizowania klasy nauki języka polskiego, historii polskiej i kultury dla młodzieży ze szkół wyższych, publicznych i parafjalnych nawet.** Kursy odbywałyby się w parku, na otwartym powietrzu, a tylko pisemne wypracowania młodzieży robiłaby w domu.

GDYBY MILJON BEZROBOTNYCH OTRZYMAŁ OPRACĘ...

Dziennik Związkowy Zgoda w Chicago zastanawia się nad tem, coby się stało, gdyby z 4 milionów bezrobotnych w St. Zj. jeden otrzymał nagłe prace:

Gdyby jeden milion ludzi dostało pracę przy budowie różnych projektów publicznych i prywatnych, to wkrótce każdy z tych ludzi kupiłby pięć par skarpetek jedną parę butów, jedno ubranie i trzy koszule.

„Pomyślcie tylko coby to znaczyło dla przemysłu odzieżowego — te zamówienia na pięć milionów par skarpetek, trzy miliony koszul, milion gamiturów i milion par butów.“

A byłoby to tylko początek. Rodziny ludzi tych od miesięcy całych powstrzymywały się z konieczności od kupowania wielu rzeczy niezbędnych, albo takich, które nie są niezbędne, ale są potrzebne. W dodatku do kupowania artykułów żywności i odzienia, zaczęliby kupować inne rzeczy domowego i poza domowego użytku. Odczułoby to natychmiast wszystkie przemysły, odczułoby to kupcy, profesjonalisci — wogóle **odczułoby to zaraz cały kraj.**

Zatrudnienie miliona ludzi bezrobotnych mogłoby koło fortuny obrócić w kierunku trwałego polepszenia się sytuacji ekonomicznej.

Należałoby się robić wszystko, aby dostarczyć pracy bezrobotnym. Niechby rząd federalny, rządy stanowe i rządy wszystkich miast rozpoczęły wykonywanie programu robót publicznych w takim czasie przesilenia ekonomicznego i bezro-

bocia, a przeminęłoby bezwzględnie przez silenie ekonomiczne, bezrobocie znikłoby — jeżeli nie całkowicie to częściowo i rozpoczęłoby się nowy okres dobrobytu.

Idea zwalczania bezrobocia przez wykonywanie programów robót publicznych nie jest bynajmniej rzeczą nową i niewypróbowaną. Jest to pomysł stary, jak piramidy egipskie. Piramidy egipskie, rzymskie Forum i wiele z wielkich katedr i tumów europejskich były budowane w czasie okresów bezrobocia — choćby dlatego tylko, że w takich czasach można było taniej dostać robotnika. Należy tylko tej starej praktyce nadać system i ciągłość, należy przystąpić do jej zastosowywania na wielką skalę i planowo. Gdyby w takich okresach bezrobocia zabierano się do wykonywania wszystkich robót publicznych w kraju, to od jednego zamachu możnaby zaradzić temu zagadnieniu i przyjść z pomocą przemysłom w kryzysie, gdyż zatrudnienie bezrobotnych w robotach publicznych wzmogłoby odrazu siłę pokupną wielkiej liczby ludzi, a to z natury rzeczy puściłoby w ruch większe fabryki. Byłoby to takie pewnego rodzaju przemysłowe Perpetuum Mobile —

wzmoczenie słabniejącej siły rozpędowej,

dorzucenie paliwa pod kotły produkcji przemysłowej. A tego tylko właśnie potrzeba w takich momentach osłabienia i kryzysu ekonomicznego.

SAMOBÓJSTWO WETERANA POLSKIEGO.

Jak donoszą z Newark (N. Jork) Amerykański Legion pochował z honorami wojskowymi Józefa Gućwę, polsko-amerykańskiego weterana wojny światowej, który odebrał sobie życie przez powieszenie się z powodu nędzy.

Zmarły był 9 razy ranny we Francji, a za waleczność otrzymał amerykańskie i francuskie ordery wojenne. Za bohaterские odznaczenie się w walkach pod Soisson przypisał mu osobiście order na pierśiach gen. Pershing. Pod Cantigny zdobył s. p. Gućwa niemiecką baterję dział.

Ostatnio z powodu dawnych ran nie mógł pracować, aż wreszcie bieda skłoniła nieszczęśliwego do samobójstwa.

Francja

WYCHODŹTWO W ŚRODKOWEJ FRANCJI.

Pod względem organizacyjnym nie jest dobrze w środkowej Francji.

Spotyka się miejscowości, gdzie pracuje nawet kilkaset robotników polskich, którzy są pozbawieni wszelkiej znajomości ich praw, nie wiedzą, co mają żądać od swego pracodawcy, i w jaki sposób mogą się przystosować do miejscowego otoczenia i bytu w danej miejscowości.

Robotnik Polak, wyjeżdżając z Mysłowic na kontrakt,

jest dostatecznie pouczony,

jak się ma przystosować do swego pracodawcy i co mu się od niego należy, ale przyjeżdżając na miejsce pracy, słyszy znów co innego. Nic dziwnego, że nasi robotnicy po skończonym kontrakcie masowo podróżują w nadziei znalezienia lepszej pracy. Zauważa się to nawet w poczekalniach konsulatów, gdzie zawsze wystaje po kilkunastu robotników bez pracy, bez pieniędzy, bez ubrania, a nawet niekiedy bez papierów. **Konsulat** (DOKOŃCZENIE NA STR. 3-CIEJ.)

Z ŻYCIA WYCHODŹTWA (DOKOŃCZENIE)

często wydaje kartki na jeden obiad i jedną noc przespania się w przeznaczonym na ten cel lokalu — rzecz prosta z poczekalni ubywają interesanci, ale tylko na jeden dzień, bo jutro te same oblicza widzi się w konsularcie. Oczywiście mówi się „nawał pracy”, urzędnicy nie mogą podołać temu nawałowi i często traktują robotników nie po ludzku, z czego wynikają zniechęcenia wielkich mas robotniczych do tej jedynej placówki, a tem samem i do Ojczyzny własnej. Tak nie powinno być i temu należy zapobiec. Robotnik Polak jest wszędzie ceniony

i znany ze swej pracowitości, wydajności pracy i wreszcie z cierpliwości, to też nie powinno się wyrażać: że to jest „holota”, albo „co dla tej holoty się nie robi”, — bo oczywiście mało się robi. — Takie niestety wyzwiska padają z ust urzędników na robotników polskich.

Temu można zapobiec i zmniejszyć nieszczęsne wędrowki naszych robotników, zmniejszyć nawał pracy w Opiekach, przez należyte przestrzeganie i dopilnowanie pracodawców, czy oni wywiązują się z nałożonych na nich obowiązków względem robotnika Polaka i czy pracodawca posiada wszystkie dane do należytego utrzymania robotnika, jak mieszkania dla samotnych i rodzin, ażeby pracodawca nie czynił trudności w sprowadzaniu rodzin z kraju, czy robotnik będzie to miał u danego pracodawcy, który się ubiega o robotników, co mu się należy.

W środkowej Francji spotyka się miejscowości, w których robotnicy skarżą się na niedotrzymanie warunków umowy przez pracodawców.

Oto, co mówi jeden z nich: Powiedział nam w Mysłowicach, że po przebyciu trzech miesięcy przy pracy, mamy prawo żądać od pracodawcy, aby sprowadzić nasze rodziny. Dlaczego on nas tu sprowadził, jeżeli nie ma mieszkań rodzinnych? My wiemy o tem, że pracodawca musi w myśl umowy emigracyjnej zapłacić 60 procent kosztów podróży naszych rodzin, my z tego zrezygnujemy, a nawet mieszkania sobie wynajęliśmy prywatnie i chcemy płacić całe koszty za sprowadzenie rodzin, ale patron nie chce wydać nam potrzebnych papierów. — Powiedziano nam

również, że jeżeli pracodawca nie dotrzyma któregoś z warunków w umowie, mamy prawo do zerwania kontraktu po 6 miesiącach. Pisaliśmy w tej sprawie o pomoc do konsulatu w Lyonie, to nie tylko, że nam nie odpowiadano, ale wzywaliśmy nas patron i powiedział, że nic z naszego pisania do konsulatu i on sam wie, co ma czynić.

Tak wyglądają nasi robotnicy w okolicach Roanne i w wielu miejscowościach w środkowej Francji, gdzie szczególnie opieka pozostawia wiele do życzenia.

Co możemy powiedzieć o życiu spo-

tecznym i organizacyjnym wśród tym biedaków opuszczonych? Nie mogą się organizować, bo nie mają znikąd pomocy. Trudności lokalne

nie pozwalają im stworzyć jakiegokolwiek towarzystwa, trudności te są nawet uzasadnione, bo miejscowe władze obawiają się organizacji wyrotowej i wymagają opinii konsulatu. Ale konsul w takich sprawach zdaje się nie być prędkim, co powinno się niezwłocznie załatwiać, choćby z uwagi na to, że niejedna sprawa zostałaby załatwiona w towarzystwie nie obciążając konsulatu niepotrzebnymi sprawami.

Miasto Roanne mieści w sobie dużo

Polaków. Jest tam również spora liczba dzieci w wieku szkolnym. Dopiero teraz po kilku latach założone tam zostało Towarzystwo Oświatowe, które zostało z entuzjazmem powitane przez rodziców, bo mają nadzieję, że wreszcie zwróci uwagę na siebie, a kompetentne czynniki pomyślą o stworzeniu szkoły polskiej i dopomogą częściowo zapoczątkowanej bibliotece.

Tak samo, jak w Roanne, i w okolicy jest więcej opuszczonych robotników w dep. Isère, Savoie i wielu innych i z uwagi na największy obszar konsularny, jaki jest lyoński, powinno powstać wiele Opiek, któreby miały na oku robotnika i przyniosły mu w każdej chwili pomoc.

Współpraca gospodarcza polsko-belgijska

Na marginesie pobytu p. min. Kwiatkowskiego w Leodjum

BRUKSELA, 6.7. Z pobytu ministra Kwiatkowskiego w Leodjum i Antwerpii podajemy następujące uzupełniające szczegóły:

W czwartek od wczesnego rana min. Kwiatkowski zwiedzał wystawę w Leodjum, oprowadzany przez komisarza generalnego wystawy Laboulette. Po dokładnym obejrzeniu eksponatów belgijskiego ciężkiego przemysłu oraz pawilonów: francuskiego, czeskiego, japońskiego i egipskiego, odbyło się w restauracji francuskiej na terenie wystawy śniadanie, wydane przez komitet wykonawczy wystawy. W czasie śniadania wznoszono toasty na cześć belgijsko-polskiego braterstwa.

O godz. 15-ej minister wraz z całym otoczeniem, na zaproszenie honorowego konsula generalnego Rzeczypospolitej Georges Vaxelaire, udali się samochodami do jego posiadłości ziemskiej, gdzie byli podejmowani z niezwykłą gościnnością.

Po przenocowaniu w Chateau de Bioul minister wyruszył w piątek o godz. 7-ej rano w adlusz drogę do Antwerpii. Tutaj w godzinach południowych minister zwiedził ratusz, gdzie honory czynili przedstawiciele Rady Miejskiej z burmistrzem van Cauwelaertem na czele, poczem na pokładzie jachtu „Antjerpen” odbył się lunch, wydany na cześć ministra przez Radę Miejską i władze sportowe. W śniadaniu tem, prócz min. Kwiatkowskiego, posła Jackowskiego i wszystkich człon-

ków delegacji polskiej uczestniczyli wybitniejsi przedstawiciele miejscowych sfer przemysłowych i kupieckich.

Po śniadaniu zwiedzano katedrę miejscową, grób Rubensa, oraz cenniejsze zabytki miasta.

Wieczorem komitet wykonawczy wystawy wydał w wielkiej sali restauracji wystawowej bankiet. W czasie bankietu, wśród entuzjazmu ogólnego, wychyleno kielichy za zdrowie Króla Belgów oraz Prezydenta Rzeczypospolitej, poczem zabrał głos prezes komitetu Martugin, wygłaszając piękne przemówienie. Mówca podkreślił m. n. konieczność współpracy ekonomicznej, która obu zaprzężonym krajom przynieść może wzajemne realne korzyści. Przemówienie swe prezes Mar-

tugin zakończył wzniesieniem zdrowia min. Kwiatkowskiego.

Min. Kwiatkowski stwierdził w odpowiedzi, że wizyta jego ma charakter nie tylko przyjacielskiej manifestacji, lecz, że celem jej jest również zadokumentowanie tego bezpośredniego sąsiedztwa, które z chwilą rozwoju portu gdyńskiego ułatwi nawiązanie ścisłego kontaktu dwóch krajów, złączonych oddawna serdecznymi uczuciami. Mowę swą min. Kwiatkowski zakończył toastem za pomyślność Belgii i belgijsko-polskiego współżycia gospodarczego.

Przyjaźlińska rozmowa przy czarnej kawie pomiędzy przedstawicielami sfer gospodarczych Belgii i Polski przeciągnęła się do północy. (PAT)

Nowe prowokacje litewskie

Na terenie odcinka granicznego Słobódka ponownie miało miejsce niezwykle brutalne zachowanie się litewskiej strażnicy granicznej. Na odcinku tym bez wszelkich podstaw aresztowano 2 rolników, obywateli polskich, którzy na podstawie doraznie wydanej przepustki udali się na roboty rolne na Litwę. Na tym samym odcinku jeden z wieśniaków został ranny bagnetem przez awanturującego się strażnika litewskiego.

Donoszą również z pogranicza, iż po-

dobne wypadki bezprawia miały miejsce w rejonie Wiżajn, gdzie straż graniczna aresztowała 2 polskich robotników za połów ryb w jeziorze granicznym, mimo iż połów odbywał się na polskiej stronie jeziora.

W rejonie odcinka granicznego Legmiany i Luciany władze litewskie zamknęły granicę, łamiąc w ten sposób zawartą z Polską konwencję o „małym ruchu granicznym”.

Aleksy Rzewski SAMORZĄD ŁÓDZKI A TEATR

Wspierajmy sztukę... niech ta córa bogów, Postanka niebios, ta promiennolico, U niegościnnych nie wystawa progów, Jako wzgardzona, biedna służebnica, Bo nas przed światem głos z Olympu

Iskarcu, Ześmy z bogami obcować — nie warcu... SAMORZĄD ŁÓDZKI, A TEATR.

Karol Kozłowski w pracy zbiorowej p. t. „Scena polska w Łodzi” napisał dobitnie i trafnie, „że dotychczasowa historia sceny polskiej w Łodzi jest właściwie historją niepowodzeń materialnych, niedoborów oraz bezsilności kierowników teatru i wysiłków ludzi dobrej woli, pragnących scenę polską podtrzymać i utrzymać w obec uporczywej i niezwalczonej obojętności łodzian”.

Teatr Miejski w Łodzi jest jedną z ważnych placówek kulturalnych, posiadających znaczenie ideowe, cywilizacyjne, narodowe i społeczne.

Teatr dzisiejszy to nie tylko przedsięwzięcie, nie tylko miejsce rozrywki, ale, jak mówi Wagner, „kuźnia człowieka silnego i pięknego, pęd ku artystycznemu człowieczeństwu, ku swobodnej dojrzałości ludzkiej”. Kryzys społeczne-

go teatru, to szukanie dróg na ideowych bezdrożach powojennych, a jednocześnie narodziny nowych pierwiastków, nowych metod, będących tylko odbiciem nowoczesnej uczuciowości, potrzeb estetycznych, psychiki i zbiorowości ludzkiej.

Myśl ludzka toruje drogi nowemu człowiekowi, a teatr staje się jedną z placówek, bojującą o wyzwolenie ludzkie go ducha.

Czasy stare przechylały się w przepaść... Nadchodzą nowe, które ludziom otwierają oczy, na światło, na słońce, na rozmach twórczy, na radość życia...

Aleksander Dumas (syn) napisał: „że w każdym powodzeniu sztuki jedną trzecią udziału ma autor, drugą artyści, a resztę publiczność; od jej smaku, inteligencji, wykształcenia, uspołecznienia, poziomu umysłowego — zależy powodzenie teatru”.

Wielkie tętno życia przemysłowego Łodzi wychowało specjalny typ publiczności łódzkiej: nerwowej, kapryśnej, żądnej sensacji. Stąd też płynie nieraz niezrozumiała obojętność dla dzieł praw-

dziwej sztuki i wieczna pogoń za nowością. Teatr łódzki musi nie tylko urabiać gust publiczności, ale ją wychowywać...

W czasach niewoli teatr polski był budzicielem ducha polskiego, strażnicą naszych ideałów.

Zdawało się nam, że po uzyskaniu niepodległości, kiedy ze sceny polskiej rozlegać się będzie zakazane dotychczas słowo, ciągnąć będą tłumy do teatru, jak do świątyni na biesiadę duchową, a jednak widzimy zupełnie co innego...

Niewola przytłumiła dobre moce, obniżyła skalę naszej kultury narodowej, spowodowała zobojętnienie dla prawdziwej sztuki.

Samorząd łódzki od pierwszych chwil swego istnienia położył trwałe podwaliny teatru polskiego.

Samorząd łódzki już w r. 1921 rozumiał, że przy obecnych warunkach powojennych, dobry teatr istnieć może tylko przy poparciu finansowem władz miejskich.

Zagadnienia kulturalne samorządu łódzkiego wiążą się ściśle z posłannictwem kulturalnem i społecznem sceny polskiej w Łodzi.

Kryzys gospodarczy i finansowy, jaki cały kraj przeżywa, likwiduje coraz częściej prywatne przedsiębiorstwa teatralne i zmusza samorządy miejskie większych miast do uwzględnienia w swoich zamierzeniach budżetowych znacznych sum na teatr.

Władze samorządowe m. Łodzi wychodziły ongi z założenia, że w Łodzi w szczególności kultura nasza promieniować winna na innych, że musi się odbywać podbój duchowy różnorodnych czynników, w myśl całkowitego zespolenia z narodem polskim. Ze sceny polskiej muszą oddziaływać na publiczność, perły twórczości rodzimej, ażeby dusze nasze stały się podatniejszą na Piękno, Dobro i Prawdę... Tak, jak dla głodnego nie zrozumiałe są potrzeby artystyczne i duchowe, tak samo dla teatru, pozbawionego podstaw materialnych, niemożliwą jest rzeczą wypełnianie należyte obowiązki wobec sztuki oraz publiczności.

Sprawa teatru w Łodzi staje się obecnie coraz bardziej, zagadnieniem... finansowem i budżetowem. Od rozkwięcia przemysłowego naszego miasta, zniknięcia bezrobocia, zrozumienia odpowiedniego kierunku polityki teatralnej ze strony władz samorządowych — zależy przyszłość sceny polskiej w Łodzi.

Kończe swe wywody zdaniem Andrzeja Niemojewskiego, który w 1901 roku wypowiedział następujące słowa: „Jeżeli Łódź, milionerka naszych miast, zrozumie, że teatr jest instytucją publiczną, instytucją, którą chce mieć, której żywotną, kulturalną potrzebę uznaje i widzi, wtedy tęcząca bańka naszych rojeń estetycznych nie prysnie po raz drugi, wtedy może o niej powiemy kiedyś, że to obłokami dymów objęty Beyreuth, że to nasze przemysłowe Ateny”.

HASŁO SPORTOWE

TABELA LIGOWA

	Gier	pkt.	bram.
1. Cracovia	11	18	23:11
2. Warta	11	15	27:16
3. Wisła	10	14	23:15
4. Legja	8	13	17: 8
5. Ruch	10	11	19:17
6. Pogoń	10	9	17:15
7. Polonja	10	9	18:19
8. Ł. T. S. G.	10	9	15:19
9. Ł. K. S.	11	8	22:21
10. Garbarnia	10	6	20:30
11. Czarni	10	5	6:18
12. Warszawianka	9	3	15:31

TABELA łódzkiej klasy A

	Gier	pkt.	bram.
1. W. K. S.	14	21	31:21
2. Turycy	13	20	40:13
3. Ł. K. S. Ib	12	16	34:14
4. Hakoah	13	15	25:27
5. Burza	14	14	22:25
6. P. T. C.	14	13	25:33
7. Orkan	13	12	25:25
8. Widzew	12	11	17:20
9. Ł. T. S. G. Ib	12	10	23:28
10. Bieg	13	10	13:28
11. Union	13	8	17:30
12. Sokół	12	7	20:41

Pięciobój kobiecy Ł.O.Z.L.A.

Rozegrany został wczoraj w Pabjanicach pięciobój lekkoatletyki pań o mistrzostwo Ł.O.Z.S.A. Pierwsze miejsce w ogólnej punktacji zajęła Janowska Jadwiga (Sokół) — 3235,53 pkt., przed Kwaśniewską (ŁKS) — 3047,36 pkt.; Plucińską i Bejmówną (obie z Kruszendera).

Janowska i Kwaśniewska osiągnęły wynik znacznie lepszy od dotychczasowego rekordu okręgowego.

W poszczególnych konkurencjach Janowska, miała następujące wyczyny: Skok w dal — 4 m. 93 cm! rzut dyskiem — 27,76 m.; oszczepem — 24,50 m.; 60 m. — 8,6 sek.; 200 m. — 28,8 sek.

Wyniki Kwaśniewskiej. Skok w dal — 4 m. 93 cm!, dysk — 25,83 m., oszczep — 25,15 m.; 60 m. — 8,8 sek.; 200 — 29,6 sek.

Zbiegiem okoliczności obie wymienione powyżej zawodniczki osiągnęły w skoku w dal jednakowo po 4 m. 93 cm., co jest nowym rekordem okręgowym.

Zwycięstwo szosowców niemieckich pod Warszawą

W dniu wczorajszym odbyły się na szosie pod Warszawą pierwsze w Polsce międzynarodowe wyścigi szosowe, które zakończyły się sukcesem zawodników niemieckich. Uzyskano następujące wyniki: 1) Rich 5,37,48, 2) Michael 5,38, 3) Stache 5,38,20. Wszyscy trzej z Berlina. Czwarty, Targowski (Legja) 5,38,35. Trasa wyścigu wynosiła 16 km.

Sukces łódzkich motocyklistów na Pomorzu

GRUDZIĄDZ: Odbył się tutaj raid motocyklowy dookoła Pomorza na przestrzeni 280 km. W raidzie tym odnieśli sukces łódzcy motocykliści, a mianowicie: w kategorii wozów z przyczepkami pierwsze miejsce zajął Bukley (Union), zaś drugie również członek Unionu Menzel. W kategorii wozów bez przyczepki pierwsze miejsce zajął Grabowski (Łódzki Klub Motocyklowy), drugi Radwański (Grudz. Kl. Motocyklowy).

Ł.K.S. — GEDANIA 2:1 (1:0)

Ładna gra Gdańszczan — Napad Ł.K.S.-u w nowym składzie

Wczorajszy mecz towarzyski ŁKS-u z sympatyczną drużyną „Gedania” potwierdził, niewiadomo już poraz który, że zawody towarzyskie nie cieszą się u nas zainteresowaniem, gdyż publiczność jest żądną wyłącznie zażartych gier o mistrzostwo. Takie stanowisko publiczności powoduje

je pustki na trybunach podczas wszelkich zawodów towarzyskich w Polsce, powoduje wreszcie objaw jeszcze niebezpieczniejszy: spadek klasy futbolu, który najwyższy styl może osiągnąć właśnie tylko w grach towarzyskich. Te bowiem gry są prawdziwą „sztuką dla sztuki”, a

nie walką o punkty, w której zapomina się często o godziwości środków.

Jeżeli mecz ŁKS—Gedania nie stał na zbyt wysokim poziomie, to przedewszystkiem dlatego, że Ł. K. S. eksperymentuje obecnie nowy skład ataku.

Próba zmiany napadu Czerwonych, zastosowana wczoraj była dość udaną, gdyż piątka złożona z Durki, Sowiaka, Tadeusiewicza, Króla i Feji grała tak szybko, jak może żaden atak ŁKS-u w roku bieżącym. Po paru meczach w podobnym składzie Czerwoni z pewnością powrócą do swej dawnej bojowej formy.

Gedania okazała się zespołem, którego nie powstydziliby się nasza Liga P. Z. P. N. Wielka szybkość, wytrzymałość, ambicja oraz dobra technika cechują Gdańszczan. Brak im jedynie rutyny i ostrości, bez której w dzisiejszym futbolu nie można wiele zdziałać. W sumie Gedania pozostawiła po sobie jaknajlepsze wrażenie.

Ł.K.S. nieco zlekceważył przeciwnika, uzyskawszy już na początku meczu bramkę (przez Tadeusiewicza), później jednak poczuł, że z Gdańszczanami nie pójdzie łatwo. Natychmiast bowiem po zmianie stron Gedania wyrównała. Mimo, że w chwili później Czerwoni strzelili drugiego gola, Gedania nie dała za wygraną i już do końca meczu była stroną bardziej ofensywną. Szeregu jednak dobrych zagrań nie zdołali goście wykończyć strzeleniem bramki, choć okazji mieli sporo.

W drużynie ŁKS-u poprawę formy wykazał Durka, który nadał grze szybkie tempo, dobrze podtrzymane przez Króla i Feję. Pomoc była słabsza, podczas gdy obrona i Jakubiec w bramce grali dobrze.

Z zespołu gości trudno kogoś wyróżnić. Najlepszym może był zwinny i odważny bramkarz. Obrońcy pracowali skutecznie. W napadzie lewa strona była agresywniejsza od prawej, a skrzydła wogóle lepsze od trójki środkowej. Pomoc grała zbyt defenzywnie.

Bracia Stolarów zwyciężają w Katowicach

W Katowicach zakończony został w dniu wczorajszym międzynarodowy turniej tenisowy o mistrzostwo Katowic. W finale Maks Stolarow pokonał wiedeńczyka Eiffermana 7:5, 6:1, 6:2, zaś w grze podwójnej panów bracia Stolarów pokonali parę zagraniczną Garbóvitz-Cischy 6:4, 4:6, 4:6, 7:5, 6:4. W grze pojedynczej pani Jędrzejowska pokonała Volkmerównę 6:0, 6:2. Poza turniejem odbyły się zawody tenisowe o puchar, które obfitowały w niespodziankę. Maks Stolarow pokonany został przez młodszego czecha Hechta 2:6, 6:2, 2:6, 6:3, 6:3. Para Jędrzejowska-Volkmerówna pokonała parę Holenderównę-Stephanową 6:4, 6:4, zaś w grze mieszanej para Jędrzejowska-Hecht parę Stephanowa-Bisserman 6:3, 3:6, 6:4.

Mecze ligowe w kraju

WARSZAWA: Legja-Wisła 3:2 (0:2). Mimo, iż do przerwy prowadziła Wisła 2:0, zawody zakończyły się przegraną drużyny krakowskiej. Do przerwy przewaga Wisły, która uzyskała dwie bramki przez Kisielskiego II. Po zmianie stron Legja grał ambitnie i uzyskuje trzy bramki przez Nawrota 2 i Ziemię. Sędziował dobrze łodzianin p. Wardęszkiewicz.

KRAKÓW: Cracovia-Ł. T. S. G. 3:1 (2:0). Mimo zwycięstwa Cracovia grała słabo. Bramki dla drużyny krakowskiej

zdobyli: Kozok 2 i Malczyk. Honorowy punkt dla drużyny łódzkiej, która grała słabo zdobył Królewiecki z rzutu wolnego. Sędziował p. Krukowski.

KATOWICE: Ruch-Czarni (1:1) (1:0) Czarni grali doskonale i zasłużyli na zwycięstwo. Bramki dla obu drużyn zdobyli: Włodarz dla Ruchu i Koch dla Czarnych.

LWÓW: Pogoń-Warta 3:0 1:0). Znaczna przewaga świetnie grającej Pogoni dla której wszystkie trzy bramki zdobył Mauer. Sędziował p. Brzeziński.

Mistrzostwa piłkarskiej klasy A Zwycięstwa faworytów

W rozgrywkach Ł. Z. O. P. N.-u nie zaszły w ciągu ubiegłej soboty i niedzieli poważniejsze zmiany. W 6-ciu meczach zwyciężyły te drużyny, które opinia sportowa uważała za faworytów. Wskutek tego coraz wyraźniej zarysowuje się dolna strefa tabeli gier, wskazując na to, że widmo opuszczenia klasy A staje się coraz groźniejszym dla Sokola, Unionu i Biegu. Pośród liderów mistrzostw pozycja W.K.S.-u i Turystów jest nadal bardzo silną. Przez odniesienie zwycięstwa nad

Burzą Hakoah wysunął się aż na 4-te miejsce. A Orkan wykazuje poprawę formy z dnia na dzień. Oczywiście karolewianie, być może, nie odegrają już poważniejszej roli w mistrzostwach tegorocznych, lecz jeszcze niejednemu z liderów tabeli zagrażą. Poszczególne wyniki sześciu meczów z soboty i niedzieli są następujące: ŁKS Ib — Widzew 2:1 (1:0); Hakoah—Burza 1:0, Widzew—Sokół 3:0; Orkan—Bieg 3:0; Turycy—Ł. T. S. G. Ib 2:0; W. K. S.—P. T. C. 5:2.

Zawody bokserskie na dochód P.Z.B.

W dniu wczorajszym odbyły się w sali teatru Popularnego zawody bokserskie na P.Z.B. Wyniki techniczne przedstawiają się następująco: w. musza: Spodenkiewicz (IKP) zwycięża na punkty Gonerę (Zjedn.), w. kogucia: Cegielski (W. M.) zwycięża przez k. o. Wojciechowski. W. piórkowa: Kijowski (Zjedn.) zwycięża na punkty Szczepaniaka (So-

kół) w. lekka: walka Chmielewskiego (IKP) ze Szczepaniakiem (Pozn) dała wynik remisowy. Klimczak (Sokół) zwycięża na punkty Garnarczarka (IKP), w. półśrednia: Baranowski (W. M.) zwycięża przez techniczny k. o. Miszczyca (IKP) w. półśrednia: Kuropatwa (Kruschender) zwycięża na punkty Wurma (IKP). Sędziował na ringu p. Konarzewski.

Porażki Petkiewicza i Kusocińskiego w Anglii

Z dużym zainteresowaniem oczekiwany start naszych długodystansowców na mistrzostwach lekkoatletycznych Anglii zakończył się dla nas niezbyt pomyślnie. W finale biegu na 1 milę Petkiewicz prowadzi przez dłuższy czas, jednakże wysunął się Thomas (Anglja), który zwyciężył w czasie 4 m. 15,25, 2) Cornes (Anglja), 4:19, 3) Beccali (Wiochy), 4) Pet-

kiewicz. W biegu na 4 mile angielskie Kusociński stoczył zaciętą walkę z Virianem (Finlandja), lecz na ostatnich 50 metrach Polak całkowicie osłabł i pozwolił wyminąć się jeszcze ze dwu innym. Pierwsze miejsce zajął Virianen (Finlandja) 19 m. 36,25. 2) Oddy (Anglja) 20:02, 4 sek., 3) Wood (Anglja) 20:03,6 sek. 4) Kusociński 20:03,8 sek.

Do P.T. PRENUMERATORÓW

W razie późnego doręczenia lub nieotrzymania pisma prosimy P. T. Prenumeratorów zawiadomić administrację „H a s ł a” tel. 163-66.

ZAWODOWE KURSY KIEROWCÓW SAMOCHODOWYCH
FR. GRĘTKIEWICZA
ŁÓDŹ, Piotrkowska 111-Tel. 175-35

KINO-TEATR
RESURSA
UL. KILINSKIEGO 123

Dziś i dni następnych! **Wspaniały program!**
BIAŁY GRZECH
przygody miłosne pięknej manikurzystki
W rolach głównych: **VIA ERBENSCHITZ, OTTO GUEBRCH,**
ALFONS FRYLAND i inni.

Następny program:
DUSZE W NIEWOLI
Początek seansów w dni powszednie o godzinie 5.20, 7.15, i 9; w dni świąteczne o godzinie 3, 5, 7 i 9.

KINO-TEATR
PALACE
Dziś po raz ostatni!
5 gwiazd w rekordowym, bezkonkurencyjnym programie!
Alice Day, Lillian Tashman, Matt More, Edmund Burns i Lina Basquette
DONZUANKI
Szampańska komedia ilustrująca kapitalne przygody z za kulis nowocześnie małżeństw.
II
Romans w łamywaczem
Wzruszający melodramat pełny intryg i nieporozumień.
Uwaga! **Ceny miejsc znacznie niższe!** Na wieczor. seanse miejsca **po Zł. 1.— i Zł. 1.50**
Doskonała ilustr. muzyczna pod kier. M. Lidauera. Pocz. seans. o g. 4.30 pp., w sob. i niedz. o godz. 1.30. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr.

KINO-TEATR 201
LUNA
Dziś i dni następnych!
Mistrzowski debiut najwybitniejszej pary artystów europejskich i Najsubtelniejszego zjawiska ekranu, niezapomianej bohaterki filmu „Burza”
CAMILLY HORN
i najsympatyczniejszego rasowego amanta współczesnego filmu
VICTORA VARKONYI
w wspólniej swej kreacji p. t.
SERCE NA BRUKU
Porywający dramat sponiewieranej kobiecości.
Wspaniała ilustracja muzyczna orkiestry symfon. pod dyr. Leona Kantora.
Ceny miejsc najniższe: od 1 zł. do 2 zł. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 1 zł., w sob. i niedz. od 12 do 3-ej po poł., 50 gr. i 1 zł.

Kino
Dom Ludowy
PRZEJAZD 34
DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH!
Najsłynniejsi komicy
PAT i PATACHON
Spółka z nieograniczonym humorem w obrazie p. t.
Pat i Patachon
pogromcy wilków
Bomba śmiechu! Śmiech to zdrowie!
Ceny miejsc niższe
w dni powszednie NA WSZYSTKIE SEANSE I m., Balkon i II n. **50 gr.** III m. **30 gr.** W sobotę, niedzielę i święta na wszystkie seanse I m., Balkon i II m. **gr. 60** i III m. **40 gr.**

DŹWIĘKOWY TEATR ŚWIETLNY
„CASINO”
Dziś i dni następnych!
Wielki dramat życiowy p. t.
KOBIETA BEZ SERCA
W rolach głównych: uwodzicielka piękna
DOROTA REWIER
oraz męski **JACK HOLT**
NADPROGRAM:
impresja filmowa p. t.
„NAD RANEM”
Początek seans. o godz. 6, 8, 10 wiecz. Widownia nowocześnie wentylowana.

Zmysłowa, przewrotna, kusicielka
GRETA GARBO
jako **Dzika orchideja**
której czarowi nie potrafi się oprzeć żaden mężczyzna
Od jutra „**CZARY**” kino w ogrodzie.

Czarująco-uroczą przemila **ANNY ONDRA**
stwarza swą najnowszą i pierwszą kreację dramatyczną w porywającym filmie, na tle walki między miłością a obowiązkiem p. t.
„MEKA MILCZENIA”
Od jutra „**PALACE**”

Bank Rzemieślników Łódzkich
w Łodzi
Spółdzielnia z ogr. odp.
Łódź, ul. Kilińskiego 123
(gmach Towarzystwa Rzemieślniczego „Resursa”)
przyjmuje
wkłady oszczędnościowe od jednego złotego za oprocentowaniem, terminowe i na każde żądanie oraz zapisy na udziałowców Banku.
Załatwia wszelkie operacje bankowe.
1003

Kupujcie Wyroby Krajowe!

Nowy rozkład jazdy od 15 maja

Dworzec Fabryczny

ODCHODZĄCE.		PRZYCHODZĄCE.	
Do Warszawy	5.40	Z Warszawy	23.56 posp.
„ „	7.50 posp.	„ „	16.35
„ „	19.00	„ „	20.06
„ Kozłówek	1.50	„ Kozłówek	1.30
„ „	3.35	„ „	4.00
„ „	6.50	„ „	5.47
„ „	10.50	„ „	6.52
„ „	12.10	„ „	7.21
„ „	14.15	„ „	8.37
„ „	15.55	„ „	9.50
„ „	16.45	„ „	10.55
„ „	17.35	„ „	13.55
„ „	18.15	„ „	14.45
„ „	20.35	„ „	16.05
„ „	23.30	„ Kozłówek	18.00
„ „	8.25 tylko od 15.V-30.IX w niedz. i święta.	„ „	22.57
„ „	15.05	„ „	7.40 tylko w dni powa
„ „	19.30	„ „	21.17 w niedz. i święta.
„ „	21.35	„ „	22.22 w niedz. i święta.
„ Andrzejowa	7.30 w poniedziałki i dni pośw.	„ Andrzejowa	8.53 w pon. i dni. pośw
„ „	20.15 w niedziele i święta	„ Skarżyska	21.48 w niedz. i święta
„ Tarnobrzega	10.05	„ Tarnobrzega	12.50
„ Skarżyska	16.20		19.40

Dworzec kaliski

ODCHODZĄCE		PRZYCHODZĄCE	
Do Krakowa	22.25	Z Krakowa	7.09
„ Lwowa	20.13	„ Lwowa	9.15
„ Kozłówek	8.55	„ Kozłówek	18.56
„ Poznań	22.03	„ Poznań	7.28
„ „	13.23	„ „	13.32
„ „	21.28	„ „	7.01
„ „	7.24	„ „	18.27
„ Leszna	2.09	„ Leszna	2.48
„ Poznań	10.04	„ Ostrowa	8.45
„ Ostrowa	19.25	„ „	23.16
„ „	15.25	„ Warszawy	21.55 posp.
„ Warszawy	7.37 posp.	„ „	13.08
„ „	13.46	„ „	21.12
„ „	7.17	„ „	9.53
„ „	13.10	„ „	1.05
„ „	3.05	„ Zielkowic	19.09
„ Zielkowic	15.30	„ Łowicza	7.10
„ Łowicza	19.55	„ Poznań	8.08 przez Kutno
„ Poznań	0.35 przez Kutno	„ „	13.40 „ „
„ „	9.25 „ „	„ Płocka	19.53
„ Płocka	21.20	„ „	4.58
„ „	16.05	„ Torunia	22.13
„ Torunia	12.05		

Powyższy rozkład jazdy wchodzi w życie z dnem 15 maja.

Pierwszy dźwiękowy kinoteatr „**SPLENDID**” Pierwszy dźwiękowy kinoteatr

DZIS PREMJIERA niezwykle europejski film dźwiękowo-spiewny „**UFY**”

POKUSY EUROOPY

Wyśmienita komedia i zarazem wzruszający dramat miłosny. W roli dzikusi pragnącej zostać wytworną damą, słoneczna **LILIANA HARVEY**

Właścicielem okrętu, przedmiotem miłosnych uniesień dzikusi jest **IGO SYM** nasz piękny rodak po raz pierwszy udźwiękowiony.

Ceny miejsc w sezonie letnim **1, 2 i 3 Zł.** Początek seansów o godz. 6, 8 i 10 wiecz.

Helenów! Staraniem Okręgowej Rady Centralnej Organizacji Związków Zawodowych Pracown. Umysłowych i Syndykatu Dziennikarzy **Helenów!**

odbędzie się

Dnia 20 lipca, w razie niepogody 27 lipca r. b. LETNIA REDUTA

z programem nader urozmaiconym, na który złożą się: fantowa loteria (każdy los wygrywa), konkurs z nagrodami najpiękniejszej sukienki, tańce, solowe występy artystów, ognie sztuczne i wiele, wiele niespodzianek. Orkiestra i występy muzyczne pod kie rownictwem dyr. T. Rydera. **PRZYBYWAJCIE!!**

HELENÓW! HELENÓW!

Teatr świetlny

PRZEDWIOŚNIE

Zeromskiego 74-76. Dojazd tramwajami 5, 6, 8, 9, 16, do rogu Kopernika i Zeromskiego

Ceny miejsc 1-1 zł, II-75 gr, III 50 gr, na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr. Początek o godz. 4 pp. w soboty, niedziele i święta o godz. 2 pp. Ostatni seans o godz. 10 wiecz. Pasz-epiout, telfety walcnego wejścia w sob. i niedz. nie walno Wspaniała ilustracja muzyczna pod dyr. A. Czudnowskiego

DZIS I DNI NASTĘPNYCH

Największy film świata, osnuty na motywach nieśmiertelnego arcydziela Wiktora Hugo p. t. „**DZWONNIK Z NOTRE DAME**”

w roli potwornego dzwonnika sławnej katedry Notre Dame w Paryżu mistrz charakteryzacji, artysta o stu twarzach znakomity LON CHANEY.

W roli pięknej Esmeraldy PATSY RUTH MILLER oraz wspaniały NORMAN KERRY w roli kapitana łuczników królewskich.

Ponadto: Sensacja bieżącego sezonu. Wielki Rewjo - film z udziałem całego zespołu Warszawskiego Teatru „**MORSKIE OKO**” pod tytułem: „**USMIECH WARSZAWY**”.

UWAGA: Pomimo nakładu wielkich kosztów ceny miejsc niepodwyższone.

Następny program: **„Kobieta z bruku”** w roli głównej: **WILLIAM BOYD**

Jedyne w śródmieściu **Kino w ogrodzie**

Codziennie 2 seanse: od godz. 8-ej do 10 wiecz. i od 10-12 wiecz.

W razie niepogody kino zostaje w ciągu kilku minut przeniesione do sali zimowej.

Ceny miejsc niższe. Na wszystkie seanse miejsca po 50 gr. i 1 zł.

Dzisiaj po raz ostatni! Największy przebój filmowy reżyserji **Franka Borzage**

„**ANIOŁ ULICY**”

Szlachetna pieśń uduchowionej miłości i bezgranicznego poświęcenia kochających serc.

W rolach głównych: najczarowniejsze zjawiska filmu amerykań. **Janet GAYNOR** i **Charles FARREL**.

Poradnia Wenerologiczna

Lekarzy Specjalistów ul. Zawadzka Nr. 1

Czynna od 8 rano do 9 wiecz. w niedziele i święta 9-2 pp od 11-12 i 2-3 pp. przyjmuje kobieta lekarz

leczenie chorób wenerycznych moczopięciowych i skórných badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper

Konsultacje z neurologiem i urologiem

Gabinet Światło-Lecznicy Kosmetyka lekarska

Oddzielna poczekalnia dla kobiet

PORADA 3 zł,

W dniu 10 lipca 1930 r. o godz. 12-ej odbędzie się w Sądzie Okręgowym, Wydział Handlowy w Łodzi, przy Placu Dąbrowskiego, powtórne sprawdzenie wierzytelności firmy **Jakób i Wilhelm Laszkowsky.**

Sędzia Komisarz (-) **Michał Kon.**

Nadzorca Sądowy (-) **Inż. Leon Tochterman.**

Dr. med. J. SADOKIERSKI

stomatolog chirurgja szczęk, jamy ustnej i plastyka regulacja zębów rentgenodiagnostyka

Piotrkowska 164 Tel. 114-20

„**SZEWCY**”

Skóry—Hurt i Detal

(specjalność: detaliczna sprzedaż zelówek trwałych na wodę)

poleca:

Spółka Szewców

Piotrkowska 79 tel. 1.58-38

HALLO!

Hallo! Dzwon tel. 163-30 „Pogotowie krawieckie Kiersza” Zeromskiego 91, sklep narażony. Momentalnie odświeża garnitur ra zł. 3.—, suknię za zł. 2,80, palto za zł. 3.—, łącznię z odebraniem i odesłaniem. Expressem pierze, farbuje, przerabia, nicuje, sztucznie ceruje. Farbujemy i pierzemy futra sposobem lipskim.

DR. HELLER

Choroby skórne i wener. ul. Nawrot 2. Tel. 179-89

Do 10 r. i 4-8 w. Dla pań specjalne godz. 4-5 po poł. w niedz. od 11-2 pp. Dla niezamożnych **ceny lecznic. 518**

DR. MED. EDWARD REICHER

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych Leczenie diatermją. Elektroterapia. ul. Południowa 28 Tel. 201-93

Od 8-11 rano i 6-9 wiecz. w niedzielę od 9-2 pp. 513

Dła niezamożnych ceny lecznic.

Potrzebni

chłopcy do sprzedaży gazet. Zgłaszać się ul. Zgierska Nr. 46, od godz. 11-12 gr.

Ogłoszenia drobne

Detektory od zł. 8.50 446

komplet z anteną i słuchawką od zł. 26

Radjoaparaty i części „**Radjola**” ul. Piotrkowska 88, w podwórzu, tel 153-40

Obraz

Grubińskiego wielkich rozmiarów wartości 2000 zł. za 800 zł. do sprzedania. Wiadomość w administracji pisma pod „Obraz”.

6-ciu panów

i pań inteligentnych od lat 20-30 przyjmę do lekkiej akwizycji, na wysoką prowizję. Zgłoszenia w poniedziałek 7-go i wtorek 8-go b. m. u kierownika biura. Cegielińska 6, front, II p. m. 5, dzwonić do biura. 1093

Potrzebne

panie do sprzedaży domowej z kaucją zł. 50.— zarobek tygodniowy gwarantowany zł. 30.— Wiadomość Lokatorska 9 m. 2, przy Rzgowskiej. 1095

CENY PRENUMERATY:

Łodzi z niedzielnym dodatkiem ilustrowanym mies. zł. 4.10

Zamiejscowa	5.—
Zagraniczna	8.—
Odniesienie do domu	0.40

Prenumeratę można przerwać tylko 1 i 15 każdego miesiąca

Konto czekowe w P. K. O. Nr. 65,210

CENY OGŁOSZEŃ MIEJSCOWYCH:

W tekście	50 gr. za wiersz 1 milim. 1 lam. (strona 4 łamy)
Nadesłane	40 " " " " " " " " " "
Zwyczajne	12 " " " " " " " " " "
Nekrologi do 150 wierszy	po 30 gr. wyżej po 40 gr. za 1 wiersz 1 milim. (strona 4 łamy).
Najmniejsze ogłoszenie	1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za słowo
Najmniejsze ogłoszenie	zł. 1.20.

Ogłoszenia firm zamijskowych, chociażby posiadających filje w Łodzi, a centrale gdzieindziej, o 50 proc. drożej od cen miejscowych. Firmy zagraniczne o 100 procent drożej. Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

Artykuły, nadesłane bez oznaczenia honorarium, uważa się za bezpłatne.

Rękopisów zarówno użytych jak i odrzuconych redakcja nie zwraca.